

My nie sme žiadne čéčka

Povedky pre deti
a nástročných

PERFECT

My nie sme žiadne
čeka

**My nie sme žiadne
céčka**

Povedky pre deti a nástročných

© Perfekt 2015

Illustrations / Ilustrácie © Collective of illustrators exhibiting in BIB and participated in BIB – WORKSHOP / Kolektív slovenských výtvarníkov, ktorí prihlásili svoje diela a vystavovali na BIB 2015

Cover / Obálka © Dušan Kállay, Kamila Štanclová

Selection from illustrations BIB: Marián Potrok / Výber ilustrácií: Marián Potrok

Texts / Text © **Marta Hlušíková**, Jela Abasová, Maroš Andrejčík, Elena Antalová, Ivana Auxtová, Ján Babarík, Ján Beňo, Peter Fogaš, Katarína Gillerová, Martina Grmanová, Michal Grondžák, Marián Grupač, Alexander Halvoník, Majka Hanová, Vladimír Hanuliak, Anna Jónasová, Slavomíra Kotradyová, Renáta Matúšková, Zuzana Martišková, Katarína Mikolášová, Ján Milčák, Martin Pitorák, Chen Liang Podstavek, Vladislava Plančíková, Simona Rezničeková, Jana Stankovianska, Alexander Scholz, Jana Šimulčíková, Lucia Švecová, Marta Šurinová, Mária Vrkoslavová-Ševčíková

My nie sme žiadne céčka

11. ročník poviedok pre deti

Vydal Perfekt, a. s., Karpatská 7, 811 05 Bratislava 1,
ako svoju 720. publikáciu.

Prvé vydanie

Vyšlo s podporou Ministerstva kultúry Slovenskej republiky.

Editorka: Magdaléna Gocníková

Garant literárnej súťaže: Peter Karpinský

Redaktorka: Zuzana Katrušínová

Jazykoví redaktori: Alexandra Cighardová, Rastislav Mátej

Grafická úprava a zalomenie: Veronika Sabovčíková, Perfekt

Tlač: POLYGRAFICKÉ CENTRUM, Bratislava

www.polygrafickecentrum.sk

Elektronickú verziu tejto knihy si môžete kúpiť na www.martinus.sk, www.dibuk.sk, www.datart.sk
a www.prestigio.sk

ISBN 978-80-8046-721-0

www.perfekt.sk

www.fifk.sk

Zrkadlo reality

Rovnako ako v predošlých ročníkoch, tak sa aj v tom roku v Literárnej súťaži o detskú poviedku, ktorú vypisuje vydavateľstvo Perfekt, zišli veľmi dobré texty. Najlepšie z nich vám predstavujeme v tomto zborníku.

Ak by sme literatúru vnímali ako zrkadlo reality, v tom prípade môžeme tvrdiť, že autori súťažných poviedok najväčšie problémy súčasných detí vidia v samote, odcudzení. V mnohých textoch sa totiž objavili motívy outsiderov, detí, ktoré sa akosi nezaradili do kolektívu ostatných, či už vďaka tomu, že sú v niečom iné, zvláštne, málo populárne, sociálne znevýhodnené a podobne. Prípadne prežívajú krízu v rodine, spolu s rodičmi sa presťahovali do iného mesta alebo sú samé preto, že jednoducho zlyháva medziľudská komunikácia.

Našťastie, na rozdiel od literatúry pre dospelých, v textoch pre deti a mládež sa takého problému na konci väčšinou uspokojivo vyriešia, aj keď príbeh nekončí práve happy endom, ponúka odraz reality, ktorá je o čosi lepšia a zmierlivejšia než tá skutočná.

V súťažných poviedkach, ako obvykle, sa pomerne často vyskytovali postavy starých rodičov, ktorí dieťaťu ponúkajú azyl a na rozdiel od vystresovaných a uponáhľaných rodičov sú predstaviteľmi pokoja a porozumenia.

Veľmi zaujímavé boli poviedky odohrávajúce sa v školskom prostredí, práve tu boli väčšinou zobrazované malé-veľké problémy detských hrdinov – zrady v priateľstvách, ale aj prvé lásky, starosti so známkami a s učiteľmi, snaha byť úspešným a populárnym. S tým sa spájalo aj využitie médií, ako je internet, počítačové hry a obľúbený facebook, ktorý momentálne funguje ako alternatívna realita – kto nie je na facebooku, ako keby neexistoval.

Oblúbenou témou detí a autorov detskej literatúry sú zvieratká (najčastejšie psíky), preto nechýbali ani v súťažných poviedkach, práve cez vzťah k zvieratám sa formoval a niekedy aj upravoval vzťah detskej postavy k svetu, k realite.

Čo je veľmi dôležité, v súťažných poviedkach nechýbal humor, ktorý nám tak často chýba v skutočnom živote. Práve humorom, vtipom a zábavou sa literatúra pre deti najväčšmi líši od literatúry pre dospelých. Zatiaľ čo dospelácka literatúra je často vážna, smutná, tváriaca sa dôležito (tak ako väčšina dospelých), detská literatúra sa vie smiať, zabávať. A to je dobre.

Aby som však bol aj trošku kritický, okrem vynikajúcich textov do súťaže prišli i práce o čosi menej dobré, ktoré sa nechali ovplyvniť ošúchanými motívami, ktoré poznáme z nekvalitných kníh a televíznych seriálov. Takéto texty často pracovali s klišé a so sentimentom. Našťastie ich bolo málo, viac textov bolo skvelých a pri ich čítaní som zažíval veľkú čitateľskú radosť.

Verím, že podobnú radosť prežívali i študenti z odboru slovenský jazyk a literatúra z Filozofickej fakulty Prešovskej univerzity, ktorí mi pri výbere textov pomáhali a rovnako i deti, ktoré rozhodli o tých najlepších poviedkach.

Ak som na začiatku tvrdil, že literatúru možno vnímať ako zrkadlo reality, tak po prečítaní textov z Literárnej súťaže o detskú poviedku 2015, môžem povedať, že s tou našou realitou to ešte nie je až také zlé.

Peter Karpinský

Marta Hlušíková

My nie sme žiadne céčka

Všetky triedy majú triedne učiteľky, iba my – šiesta C – máme triedneho. Biceps nás učí zemepis a chalanov telocvik. Má postavu skoro ako Arnold Schwarzenegger. Áčkari a béčkari nám ho závidia, lebo ich učí telocvik starý Konôpka, bývalý futbalista, ktorý všetkým pripomína maďarskú vyžlu. To je taký hnedý alebo sivý pes s bledými očami na dlhých štíhlych nohách. Aj Konôpka je taký. Ryšavý a šlachovitý; vydáva úsečné povely, stále má písťalku v ústach a o jeho rozcvičkách kolujú po škole legendy. Aj Biceps nás preháňa, ale tak nejako krajšie. Ani toľko nekričí, ani toľko nepíska. Minule nám dokonca dovolil na školskom dvore usporiadať preteky škrečkov.

Dnes na triednickej hodine sa Biceps tváril vážne. Vždy doteraz sme ho prehovorili, aby nám rozprával o Šatanovi. Biceps je totiž jeho spolužiak a vraj má doma Šatanov reprezentačný dres číslo 18 a ešte hokejku. Dnes bol hluchý a slepý, lebo hovoril, že máme za sebou trištvrte školského roka a on si želá, aby šiesta C – to ako my – nebola žiadne céčko.

– Aby som to zhrnul: na konci roka máte šancu byť prospechovo medzi tromi najlepšími triedami. Ak to tak bude, v septembri pôjdeme na dva dni do akvaparku!

– Supéééééééééér! – pišťali baby; a vlastne aj my sme pišťali.

Akurát Masarovič vzadu hučal, lebo on má úplne zmutovaný hlas. Už dvakrát prepadol a svoj hrubý hlas využíva na to, aby ohlupoval Nelu Strápkovú.

– Ešte som neskončil! – povedal Biceps a konečne nastalo ticho.
– Návrh číslo dva: ten z vás, kto bude mať najlepší priemer, dostane odo mňa Šatanovu hokejku.

– Nóóóó tedáááá... – hundrala väčšina.

Bolo nad slnko jasné, že hokejku dostane buď baba Jaga, alias Mira Jagová, alebo biffloš Macuriak. Zbytočná investícia. Obidvom bude nanič. Biceps to akosi nedomyšlel.

– Stále som nedokončil! – zamával rukou Biceps. – Ten z vás, kto si najvýraznejšie zlepši prospech, dostane Šatanov dres s jeho vlastnoručným podpisom!

Nikto nevykríkol, zostalo ticho ako pri písomke.

– A to platí aj pre mňa? Napríklad keby som na konci nemal pätku, ale štvorku. Alebo dokonca trojku! – zahučal Masarovič.

– Áno, platí to aj pre teba, – povedal Biceps.

Masarovič prestal hučať a neveriacky sa díval na Bicepsa. Búchal pravou rukou v sadre o lavicu a bolo vidno, že asi rozmýšľa. Aj tá sadrová ruka je možno nejaký figeľ, lebo minule všetkým vykladal, že mal ruku naschvál ponorenú v octe a že mu zmäkli kosti a teraz sa mu musia dostať tam, kde treba. A že naschvál je to pravá ruka, aby si nemusel písať poznámky. Možno príde zajtra bez sadry a začne sa učiť; ale tomu nikto z nás neverí, takže Masarovič sa zbytočne pretvaruje, že rozmýšľa.

– Ale to je nespravodlivé, pán učiteľ! – povedal Macuriak.

– Prečo? – spýtal sa Biceps.

– Lebo napríklad, ako sa môžem zlepšiť, keď som mal na polroku samé jednotky? Aj Mira Jagová mala čisté jednotky! Komu potom dáte tú hokejku?

– Pozri sa, Igor, ja si spočítam všetky známky v klasifikačnom za druhý polrok. Všetky! Nie iba výsledné! – zdvihol prst Biceps.

Tak toto pokladám za spravodlivé. Biceps to predsa len má premyslené.

– A ešte jedna nespravodlivosť! – vykrikol po druhý raz Macuriak.

– Aká?

– Prečo napríklad ja dostanem hokejku a taký Masarovič, ktorý bude mať samé štvorky namiesto terajších pätiiek, dostane dres so Šatanovým vlastnoručným podpisom? Dres je cennejší ako hokejka!

– Vieš, Igor, tebe sa na to, aby si si udržal jednotky, stačí učiť tak ako doteraz. Ale vieš si predstaviť Masaroviča ako sa učí? Ako sa musí premáhať?

Všetci sme sa začali smiať, lebo nikto z nás si nedokázal predstaviť Masaroviča s nosom v knihe. Biceps nám nakoniec ešte raz zopakoval svoje podmienky a vyšiel z triedy.

Bohužiaľ som týždenník, takže musím skontrolovať, či si každý vyčistil lavicu, dal hore stoličky; musím mokrou špongiou utrieť tabuľu a pozatvárať okná.

Rozmýšľam, či aj ja mám nejakú šancu získať Šatanov dres. Keby som si opravil dejepis a angličtinu, možno by som pripadal do úvahy. A tiež prírodopis by som si mohol vylepšiť o jeden stupeň. Keď si pomyslím, že musím ešte vybrať brata zo škôlky a ísť babke nakúpiť, tak už dopredu viem, že je to všetko zbytočné. Ešte sa zastavím dolu pri zborovni, dám Bicepsovi triednu knihu a budem mazať domov, aby som stihol na zajtra ten projekt.

– A klasifikačný je kde? – pýta sa ma Biceps.

Klasák! Mňa asi vystrie. Upaľujem hore na druhé poschodie. Dvere do triedy sú pootvorené. Tou úzkou škáročkou jasne vidím, ako sa nad naším klasákom skláňa Masarovič a normálne si dopisuje známky! Rýchlo skočím za roh, aby ma nevidel, lebo je schopný ma tou sadrovou rukou ešte buchnúť.

Čo mám robiť? Keď to na neho poviem, budem donášač. Keď sa budem robiť, že nič, sprostý Masarovič získa Šatanov dres! To už ako?

O chvíľu Masarovič vybehne z triedy von, popiskuje si a mizne za rohom. Konečne môžem klasák odniesť Bicepsovi. Rýchlo ho otváram pri Masarovičovom mene. Chcem sa pozrieť, aké známky si dopísal, ale oproti ide práve dejepisárka, tak ho zas rýchlo zatváram a nesiem Bicepsovi.

– Čo je s tebou, Maťo? Hádám ťa nezmohol ten beh po schodoch? – smeje sa Biceps, berie klasák a zatvára za sebou dvere.

Taká zbytočná otázka – veď ani nečakal na odpoveď. To je znamenie, že sa mám na to asi vykašľať.

Matúš Mafáiko

– Oci? Ty si vždy upozornil na niečo, čo nebolo tak úplne v poriadku? – pýtam sa večer ocka.

Je zavrtaný v počítači a tuším ma vôbec nepočuje. Ale omyl. Môj otec má uši ako netopier.

– O čo ide? – pýta sa a vstáva od počítača.

Och, to je zlé! Bude sa ma teraz vypytovať ako na výsluchu. Že som sa ja vôbec pýtal!

– Len tak, všeobecne, – klamem, ale ocko vie, že ja klamať neviem.

Pre istotu ešte zahovám:

– Sľúbil si mi, že mi vytlačíš pyramídy a Rodský kolos na zajtrajšiu prezentáciu z dejepisu.

– Vytlačím. Sľúbil som, tak vytlačím! Ale ty sa mi akosi nezdáš.

Prečo som vôbec o tom začal? No stále vidím toho hnusného Masaroviča, ako sa skláňa nad klasákom, konské zuby má vycerené a sústredene pritom vyplazuje jazyk.

– No tak? O čo ide? – Sadá si otec ku mne.

Už sa z toho nevykrútim.

– No... ja som dnes niečo videl... ale nechcem o tom povedať triednemu, lebo budem vyzeráť ako donášač...

– Čo si videl?

– Oci!

– Maťko, čo ma nepoznáš? Vieš, že to zostane medzi nami.

Napokon som otcovi porozprával všetko. O tom, ako nám Biceps sľúbil Satanovu hokejku a dres, ako som rozmýšľal, či aj ja by som mal šancu o ten dres zabojovať. A potom o Masarovičovi, ako som ho videl, že si podvodne dopisoval do klasáka známky.

– Hm... Povedať pravdu o takejto drzosti by som ja za donášačstvo nepovažoval. Ale vieš ty čo? Ver trochu aj svojmu triednemu. Vravíš, že pravú ruku má ten váš Masarovič v sadre?

– Mhm.

– Takže písal ľavou. No, to musí ale vyzeráť! To aj slepý uvidí, že je to dopísané. A potom – učitelia predsa vedia, že Masarovič je päť-

kár. Novú známku musia zbadat', to nejde len tak si dopísať nejakú jednotku!

– Ale čo, ak si dopísal napríklad štvorku alebo nejaké trojky? To sa dá úplne normálne prehliadnuť!

– Vravím, ver trochu svojim učiteľom.

– Tak to teda nemám povedať?

– Nepovedz.

Nebolo ľahké mlčať o Masarovičovi. Ten sa tváril ako majster sveta, machroval so svojimi octovými kosťami a my ostatní sme sa snažili čo najviac si opraviť známky, aby sme získali Šatanov dres. V dejepise som si šplhol projektom o divoch staroveku, angličtinu ma doučovala segra, lebo ona je gymnazistka, a za fotku krakle belasej mi Vincek dal plusku. Ešte musím získať aspoň dve, aby som mohol mať jednotku. Do klasáka som radšej nenazeral, však uvidím, či na to Biceps príde. Nezávidím mu preratúvať všetky známky a porovnávať, o koľko sa kto zlepšil.

Konečne je koniec školského roka.

Biceps vchádza do triedy – s vysvedčeniami v ľavej ruke a s hokejkou a dresom v pravej. Najprv nám dres ukazuje a my jasne vidíme Šatanov podpis. Potom ho odkladá na katedru a berie do rúk vysvedčenia.

– Tak, prišiel posledný deň roka. Milo ste ma prekvapili, lebo ste v prospechu druhí. Hneď v prvom týždni septembra pôjdeme na dva dni do slúbeného akvaparku.

– Uáááááááááááááá! – trasú sa okná na našej šiestej C a Biceps máva rukami, aby sme už konečne zmĺkli. Potom nám rozdal vysvedčenia a nakoniec zostal stáť so slávnostným výrazom na tvári.

– A teraz ideme k jednotlivcom: hokejku dostane Macuriak, lebo Jagová mala o dve dvojky z fyziky horšie skóre ako on. Poď, Macuriak!

Igor hrdo vykročil po vysvečko a potom päť minút mával hokejkou nad hlavou.

– A teraz dres! – povedal vážnym hlasom Biceps.

Ani sme nedýchali. Kto si ho odnesie? Ak to bude Masarovič, tak už neverím ničomu.

– Dres si zaslúži Kristínka Matejková!

Kristína celá očervenela.

– A ja? Veď som sa zlepšil! – zahučal zozadu Masarovič a vyskočil z lavice.

– Ty, Masarovič, si neurobil pre zlepšenie prospechu nič. Akurát som medzi tvojimi známkami videl obrovské dvojky. Ako keby ich ktosi písal ľavou rukou. A pretože máš štyri nedostatočné, budeš od budúceho roka opäť šiestak. To je všetko. Krásne prázdniny! – povedal Biceps a s plnými rukami kvetov vypochoďoval z triedy.

– Tak ako? Máš dres? – spýtal sa ma ocko, keď prišiel z práce.

– Nemám.

– Len nepovedz, že ho zhrabol Masarovič!

– Nie, nie. Biceps na tie jeho dopísané známky prišiel. Okrem toho – Masarovič znovu prepadol. Dres dostala Kristínka Matejková.

– Ukáž! – vzal mi ocko z rúk vysvedčenie a postrapatil mi vlasy. – Som rád. Snažil si sa a ja som na teba pyšný. Teraz pod' so mnou do pivnice!

Do pivnice?

Výťahom sme zišli do suterénu, ocko otvoril starú skriňu a vytiahol akúsi škatuľu previazanú motúžom.

– No tak rozväzuj!

Kým som rozviazal uzol, trochu to trvalo. Čo tam môže byť? Ocko to už nevydržal a začal mi pomáhať. Potom zo škatule vytiahol hokejový dres s číslom 39.

– Tento je pre teba! Dres Róberta Petrovického. Nielen Biceps mal spolužiaka slávneho hokejistu...

Marián Grupač

82 kilometrov

Asi sto kilometrov ďalej od miesta, kde si teraz ty, leží v posteli jeden malý chlapec. Vlastne je to aj viac ako sto kilometrov. Stodvadsať, približne.

No a tento chlapec je smutný.

Leží v posteli a počúva ako vonku čvirikajú vrabce a ako od vetra šumia stromy. Blízko je totiž les, a ten je taký hustý, že keby ním chcel chlapec prejsť, musel by sa zmenšiť, alebo stále chodiť bokom.

Zabudol som, ako sa chlapec volá, mal také čudné meno. Naozaj si teraz nespomeniem, ale myslím, že to môže pokojne byť Poltvin.

Poltvin často premýšľa o tom, aké by to bolo, keby mohol vo svojej posteli plávať na mori. Ležal by, po uši prikrytý pod teplou perinou, pekne v suchu, a všade naokolo by ticho čľapkala nekonečná voda. Poltvinovi sa páči takáto predstava. Usmieva sa pri myšlienke, ako mu na perine odrazu pristane ohromne veľký albatros.

Albatros je vták s čudným menom. Presne ako Poltvin. Obaja sa usmievajú. Ak chcete vedieť, ako sa usmieva vták, spýtajte sa na to malého Poltvina – to on si predstavoval, že sa albatros usmieva – ja nie. Obaja, vták aj chlapec, majú radi more.

Albatros ešte nikdy nepočul šumenie hustého lesa, a preto mu o tom musí Poltvin niečo povedať.

– Je to ako šum mora, ibaže je to také stromové, – objasní Poltvin vtákovi situáciu.

– Aha, – zamyslí sa albatros.

– Ale les je veľmi hustý a ty máš veľké krídla a dlhý zobák. Nemestil by si sa medzi stromy, – podotkol ešte Poltvin.

– A čo keby som sa zmenšil?... alebo by som mohol pomedzi stro-

my lietať bokom... – zamyslel sa vták.

– To by bolo fajn, – súhlasil chlapec.

Albatros sa usmial a zobákom pritiahol Poltvinovi perinu na plecia, aby neprechladol. Chlapec sa poďakoval a zatvoril oči.

Šumenie mora sa zmenilo na šušťanie stromov. Vtáky veselo čvirkali. Poltvin aj albatros sa zmenšili a vedno sa vybrali zbierať hriby.

Albatros našiel sedem kuriatok a dva suchohrby. Poltvin ho uznanelivo pochválil a povedal, že bude z nich výborná praženica.

Albatros nikdy predtým ešte praženicu s hribsmi nejedol, a preto sa na ňu veľmi tešil. Poltvin pridal do praženice ešte trochu cibulky a obaja sa výdatne najedli.

Potom si chvíľu zdriemli, a keď sa zobudili, opäť plávali na širom mori v Poltvinovej posteli. Albatros sľúbil chlapcovi, že ho teraz on naučí chytať ryby.

Na obed mali teda pečenú tresku a obom veľmi chutila. Rovnako ako ráno praženica.

A odvtedy už bol ten chlapec – Poltvin – zrazu k tebe bližšie. Možno aj menej ako sto kilometrov odtiaľ, kde práve teraz čítaš túto knižku. Osemdesiatdva kilometrov. Približne.

Najkrajšie

Malý chlapec Poltvin sa nerád zoznamoval s novými, neznámymi ľuďmi. Poltvin ale okrem vtáka albatrosa a malého lesklého prasiatka s otvorom na mince nikoho nepoznal. Preto boli vlastne všetci pre neho neznámi.

Ešte viac ako zoznamovanie neznášal malý Poltvin lúčenie. Poltvin nemal rád konce; konce čohokoľvek! A rozlúčka predsa býva práve na konci.

Minule bol chlapec Poltvin zase trochu smutný, a tak rozmyšľal ako sa vyhnúť koncom – koncom čohokoľvek. Odrazu ho osvietila úžasná myšlienka! Skvelý nápad, naozaj.

Poltvin sa rozhodol, že prestane písať vo vetách bodky.

Tak. Odteraz: tri-štyri!

Malý chlapec vedel, že bodka sa píše na konci vety, znamená teda jej koniec. Koniec vety. Koniec toho, čo chcel povedať, a preto po bodke už začína nová veta. Tá predošlá je ukončená, možno je mŕtva, lebo ju nahradila nová, ďalšia veta, ďalšie slová a myšlienky a všetko, čo sa má, ale aj nemá povedať, lebo malý Poltvin vedel, že nielen to, čo povie, ale najmä to, čo zatají, je dôležité pre to, aby vedel, aby sa dozvedel. Ale ak za vetou zatlačí bodku, je so všetkým koniec, a to sa mu veru nepáči, lebo – ako som už spomenul – Poltvin nemá rád rozlúčky a bodka je taká malá, zato definitívna, rozlúčka. Rozchod s niečím, čo tu chvíľu bolo, na čo si však privykol, uznal a prijal za svoje, a zrazu je všetko preč. Navždy a definitívne. Koniec je smutný, smutnejší ako malý Poltvin, keď zvykne tuho premýšľať, keď mu je clivo, keď mu stíska hrdlo a štípe ho v nose a oči má odrazu plné slz a nevie, ako sa toho zbaviť, aby už nebol viac smutný a vážny, a preto už veru nikdy nebude písať za vetami bodky a azda sa mu podarí raz nebyť smutný, aj keď iba pred niekoľkými dňami spoznal nové krásne slovo: melanchólia; a hneď vedel, že je to najkrajšie slovo na svete, lebo mu rozumie a má ho rád, bez bodky

Lenivé slimáky

Malý chlapec, – má čudné meno – Poltvin –, často mlčal. Niekedy aj celé týždne nevyriekol ani slovko. Jednak nemal nikoho s kým by sa pohováral, ale na druhej strane, stávalo sa, že bol ticho aj vtedy, keď mal hovoriť, aby mu iní rozumeli.

Napríklad v obchode s morskými prasiatkami:

Poltvin si raz chcel kúpiť morča, ale prišiel do obchodu a nepovedal nič. Len tam tak stál ako soľný stĺp.

Predavač sa naňho začudovane pozrel a čakal, že sa chlapec aspoň slušne pozdraví. Poltvin však zaryto mlčal, pozeral do prevrapených očí pána predavača a predstavoval si, aké morča by sa mu najviac páčilo.

Zo všetkých najviac ho hneď zaujalo prasiatko s hrdzavou srstou a malým bielym fliáčikom na chrbte. Morča malo zvláštne očka – úplne iné, ako mali ostatné zvieratká v obchode. Chlapec si to všimol

Juraj Martiška

hneď, ako vošiel do predajne.

Hrdzavé morča si Poltvinov záujem všimlo tiež. Aj by sa na chlapca usmialo, ale morské prasiatka sa nevedia usmievať ako napríklad albatros. A tak, keď sa rozprávali medzi sebou, a niektoré z morčiat náhodou povedalo voľačo vtipné, ostatné len zľahučka zakrochtali: „Krásny klobúk!“

Morčatá však nevedeli ani plakať, a tak keď im bolo niekedy veľmi smutno, až tak, že – ak by to vedeli – ihneď by sa rozplakali, len to stroho oznámili.

(Morské prasiatka, keď sú smutné, hovoria zvláštnym hlasom, ktorý ľudia nedokážu postrehnúť, lebo ľudské uši sú nedokonalé a sú to vlastne iba také slimáky, ktoré ľuďom pred narodením prirastú z oboch strán k hlave a našepkávajú im, čo počujú. Človek tak potom „počuje“ len to, čo mu jeho slimáky našepkajú. Niekedy sa stáva, že ak má niekto jedného z týchto slimákov zlomyseľného, alebo trochu roztopašného, môže počuť dvojmo, alebo dokonca niečo úplne iné, ako čo sa povie. Aj preto je dobre radšej sa spoliehať iba na seba, a nie na slimáky v hlave, ktoré sa zavše nudia a radi potom stvárajú všelijaké kúsky, aby sa zabavili, a tak si skrátili čas. A keďže sú navyše tieto slimáky väčšinou aj veľmi lenivé, človek sa často z toho, čo sa hovorí okolo neho, nedozvie takmer nič. Presne ako keď morčatá oznámia, že sú smutné. A keďže to človek nepočuje, nedá sa to ani napísať.)

Malý Poltvin už niekoľko minút stojí v predajni s morskými prasiatkami a sústredene sleduje hrdzavé morča s bielym fliačikom na chrbte. Vtom prstom ukáže na zvieratko. Predavač, krútiac pohoršene hlavou nad chlapcovým správaním, uloží morča do škatule a podá ju Poltvinovi.

Poltvin sa usmeje a zo škatuľky zaznie slabé: „Krásny klobúk!“

Poltvin odrazu nie je smutný a má chuť sa rozprávať. Čosi pošepká morčaťu a obaja sa schuti rozosmejú. A smejú sa počas celej cesty k chlapcovmu domovu.

Večer, keď sa malý Poltvin umýva, všimne si v zrkadle, že na chrbte sa mu vytvoril malý biely fliačik.